

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Ekonomski
odnosi Slovenije
s tujino**

September 2023

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Ekonomski odnosi Slovenije s tujino – september 2023

Mesec in leto izdaje: november 2023

Izdajatelj:

Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

© Banka Slovenije

Kazalo

Uvod

1	Plačilna bilanca	4
1.1	Plačilna bilanca – tekoči račun	4
	Blagovna menjava	4
	Storitvena menjava	5
	Primarni in sekundarni dohodki	5
1.2	Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun	5

2	Zunanji dolg	6
----------	---------------------	----------

3	Slike in tabele	7
3.1	Plačilna bilanca	7
	Tekoči račun	8
	Finančni račun	11
3.2	Zunanji dolg	13

4	Metodologija	15
4.1	Metodološka pojasnila	15
4.2	Posamezni metodološki poudarki	15
	Izkazovanje neposrednih naložb	15
	Obravnava gotovinskih EUR transakcij ter stanj terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)	16
	Ocena reinvestiranih dobičkov	16

Uvod

Publikacija Ekonomski odnosi s tujino izhaja mesečno. Vsebuje statistične podatke in opis stanja mednarodnih naložb, zunanjega dolga ter osnovnih gibanj v plačilni bilanci. Podatki so dosegljivi tudi v obliki podatkovnih serij: https://px.bsi.si/pxweb/sl/serije_slo/ pod razdelkom Ekonomski odnosi s tujino.

1

Plačilna bilanca

1.1 Plačilna bilanca – tekoči račun

V prvih devetih mesecih 2023 je tekoči račun plačilne bilance izkazoval presežek v znesku 2,4 mrd EUR, kar je izrazito izboljšanje v primerjavi z 0,2 mrd EUR primanjkljaja v enakem obdobju 2022. **Na izboljšanje salda tekočega računa je najbolj vplivala blagovna menjava, ki je iz primanjkljaja prešla v presežek** (izboljšanje za 2,1 mrd EUR). K temu je največ prispeval za 8,3 % nižji uvoz blaga glede na enako obdobje 2022, deloma tudi kot posledica cenovnih gibanj. **Septembra 2023 je saldo blagovne menjave po primanjkljaju v avgustu ponovno izkazoval presežek v znesku 0,2 mrd EUR**, ki se je glede na september predhodnega leta povečal za 0,1 mrd EUR. Storitvena menjava je k izboljšanju salda tekočega računa v devetih mesecih leta 2023 glede na enako obdobje leta 2022 prispevala 0,3 mrd EUR. Primarni in sekundarni dohodki pa so v tem obdobju prispevali še 0,2 mrd EUR k izboljšanju salda tekočega računa. Tudi v zadnjih 12 mesecih je tekoči račun izkazoval presežek (2,1 mrd EUR).

Blagovna menjava

Blagovna menjava je v prvih devetih mesecih 2023 dosegla 0,7 mrd EUR presežka, medtem ko je v enakem obdobju 2022 izkazovala 1,4 mrd EUR primanjkljaja. Na presežek blagovne menjave je najbolj vplival za 8,3 % nižji uvoz blaga glede na enako obdobje 2022, medtem ko je izvoz blaga ostal na podobni ravni. Izboljšanje blagovne menjave je predvsem posledica večjega presežka v kategorijah Kemični proizvodi (pretežno Medicinski in farmacevtski proizvodi) ter Stroji in transportne naprave in zmanjšanja primanjkljaja v kategoriji Mineralna goriva in maziva (pretežno električna energija in nafta). Pokritost uvoza z izvozom je znašala 102,4 %.

Z EU, s katero poteka več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza, je saldo blagovne menjave v prvih devetih mesecih leta 2023 izkazoval primanjkljaj v znesku 0,1 mrd EUR, kar je 0,2 mrd EUR manj kot v enakem obdobju 2022. Izvoz v države članice EU je v prvih devetih mesecih 2023 predstavljal 74,7 % celotnega izvoza in se je v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta zmanjšal za 4,6 % oz. 1,1 mrd EUR. Najbolj se je zmanjšal izvoz v Italijo, ki je povzročil kar 56 % celotnega zmanjšanja izvoza v EU. Uvoz iz držav članic EU je predstavljal 77 % celotnega uvoza in se je glede na enako obdobje 2022 zmanjšal za 5,4 % oz. 1,3 mrd EUR. Izstopalo je zmanjšanje uvoza iz Avstrije, Italije in Poljske s skupno 91 % celotnega zmanjšanja uvoza iz EU.

Izstopa še za 0,9 mrd EUR večji presežek z Rusko federacijo, predvsem iz naslova zmanjšanja uvoza za 0,8 mrd EUR. Podatki o izvozu in uvozu blaga in storitev po posamičnih državah so na voljo [v spletni objavi podatkovnih serij Banke Slovenije](#).

Septembra 2023 je saldo blagovne menjave izkazoval 0,2 mrd EUR presežka in se je glede na september predhodnega leta povečal za 0,1 mrd EUR. Izvoz se je zmanjšal 13,2 %, uvoz pa za 15,7 %.

Storitvena menjava

Presežek storitvene menjave je v prvih devetih mesecih 2023 znašal 2,9 mrd EUR, kar je za 0,3 mrd EUR več kot v enakem obdobju leta 2022. Najvišji pozitivni saldo so dosegle transportne storitve (1,2 mrd EUR), katerim sledijo potovanja (0,9 mrd EUR). Izvoz vseh storitev se je v prvih devetih mesecih 2023 glede na enako obdobje 2022 povečal za 6,9 %, uvoz pa za 5,4 %.

Tudi v storitveni menjavi predstavlja EU več kot tri četrtine tokov izvoza in uvoza ter glavnino presežka (2,3 mrd EUR). Izvoz je bil medletno večji za 0,5 mrd EUR (za 8,3 %) in sicer predvsem v Nemčijo, Francijo in na Hrvaško (skupaj 42 % povečanja izvoza). Uvoz se je povečal za 0,4 mrd EUR (za 10,1 %), pri čemer je izstopalo povečanje uvoza iz Italije, Hrvaške in Nemčije (skupaj 72 % povečanja uvoza).

Septembra 2023 je presežek storitev znašal 0,4 mrd EUR in je bil za 0,1 mrd EUR manjši kot septembra 2022.

Primarni in sekundarni dohodki

Primanjkljaj primarnih dohodkov je v prvih devetih mesecih 2023 znašal 0,6 mrd EUR, pri čemer so največ k primanjkljaju prispevali dohodki od kapitala (1,0 mrd EUR), medtem ko so dohodki od dela in drugi primarni dohodki izkazovali presežek (skupaj 0,4 mrd EUR). Primanjkljaj primarnih dohodkov se je glede na enako obdobje 2022 zmanjšal za 0,3 mrd EUR, predvsem iz naslova povečanja dohodkov iz kapitala (povečali so se prejemki iz obresti). Primanjkljaj sekundarnih dohodkov je v prvih devetih mesecih 2023 znašal 0,5 mrd EUR in je bil za 40 mio EUR višji kot v enakem obdobju leta 2022. Primanjkljaj v tem delu plačilne bilance ima predvsem sektor država (0,4 mrd EUR), največ iz naslova transferjev z Evropsko unijo (lastna sredstva Unije iz DDV in BND).

1.2 Plačilna bilanca – kapitalski in finančni račun

V zadnjih dvanajstih mesecih je saldo finančnega računa dosegel 0,6 mrd EUR presežka, saldo tekočega in kapitalskega računa skupaj pa izkazuje 1,8 mrd EUR presežka. Statistična napaka v obsegu 1,2 mrd EUR kaže na še neidentificirane pritoke, ki predstavljajo 1,1 % bruto tokov tekočega računa na letni ravni.

Septembra 2023 je kapitalski račun skoraj izravnal, finančni račun pa izkazuje presežek v znesku 0,1 mrd EUR. V tem mesecu je imel finančni račun 0,7 mrd EUR neto prilivov iz **vrednostnih papirjev**. Ob tem je bila s strani države izdana nova obveznica denominirana v ameriških dolarjih v znesku 1 mrd USD.

Največ neto prilivov v državo v zadnjih dvanajstih mesecih je bilo v obliki posojil (1,5 mrd EUR), dobro polovico predstavlja povečanje obveznosti drugih finančnih posrednikov razen zavarovalnic in pokojninskih skladov (S.125), približno tretjino pa je k temu prispevala država. Sledijo neto prilivi v obliki **neposrednih naložb** (1,1 mrd EUR). Analitični prikaz **neposrednih naložb po smeri naložb** v tem obdobju pokaže 0,3 mrd EUR povečanih domačih naložb v tujini in 1,4 mrd EUR povečanih tujih naložb v Sloveniji. Z naložbami v vrednostne papirje je v zadnjih dvanajstih mesecih v državo priteklo 0,1 mrd EUR. Največ je bilo **transakcij z dolžniškimi vrednostnimi papirji**, kjer

so neto nakupi domačih vrednostnih papirjev s strani nerezidentov za 0,3 mrd EUR presegle neto nakupe tujih vrednostnih papirjev s strani rezidentov.

Največja odlivna postavka finančnega računa v zadnjih dvanajstih mesecih je bila **gotovina in vloge** (3,4 mrd EUR). Najbolj je povečal svoje vloge v tujini sektor centralna banka (za 3,5 mrd EUR).

2

Zunanji dolg

Bruto zunanji dolg je septembra 2023 dosegel 57,6 mrd EUR, kar je 5,4 mrd EUR več kot pred enim letom. Raven dolga je za 1 % višja kot BDP v letu 2022 (izražen v tekočih cenah). **Neto dolg do tujine** (obveznosti minus terjatve) je v zadnjih dveh letih vse bolj negativen in je septembra 2023 znašal -5,4 mrd EUR, kar pomeni **neto upniško razmerje Slovenije do tujine**. Septembra 2023 je bila do tujine neto zadolžena država (16,5 mrd EUR), ki je glede na leto prej zadolženost povečala za 0,9 mrd EUR. Neto zadolženost do tujine so izkazovala tudi kapitalsko povezana podjetja s tujino (0,8 mrd EUR), medtem ko so bili vsi preostali sektorji neto upniki tujine.

Raven **bruto zunanjega dolga** je bila septembra 2023 za 10,4 % višja kot pred enim letom. Prav vsi sektorji so v tem obdobju povečali zadolženost do tujine, od tega najbolj centralna banka ter komercialne banke (oba sektorja skupaj za 3,2 mrd EUR). Država je svoj dolg povečala za 1,2 mrd EUR na 22,3 mrd EUR kar predstavlja 38,8 % delež v celotnem dolgu. Nefinančni sektor je svoj dolg povečal za 0,8 mrd EUR, pri čemer delež v celotnem dolgu ostaja na podobni ravni kot pred enim letom (22,2 %). Med finančnimi instrumenti prevladujeta dolg v dolžniške vrednostne papirje (33,0 %) in dolg v posojilih (20,4 %).

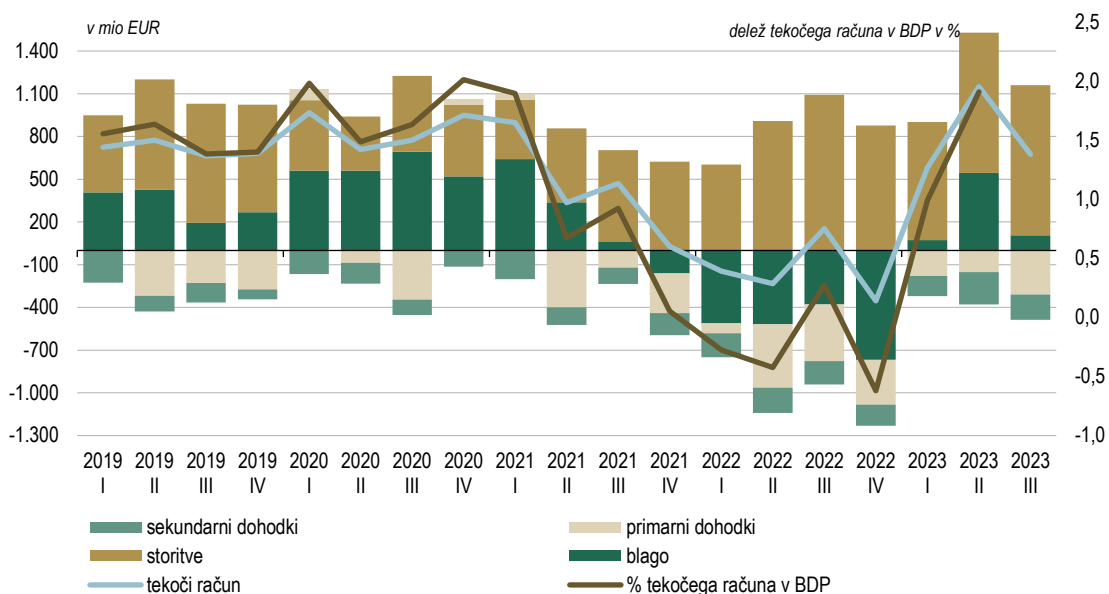
Bruto terjatve do tujine so septembra 2023 znašale 63,0 mrd EUR, kar je 7,3 mrd EUR več kot pred enim letom. Najbolj, za 5,6 mrd EUR je svoje terjatve povečala centralna banka (na 22,3 mrd EUR). Najvišjo vrednost terjatev ima nefinančni sektor skupaj s kapitalsko povezanimi podjetji (25,4 mrd EUR), ki je terjatve glede na predhodno leto povečal za 1,2 mrd EUR. Država je povečala terjatve za 0,2 mrd EUR (na 5,8 mrd EUR). Med instrumenti prevladujejo gotovina in vloge (39,2 %) ter dolžniški vrednostni papirji (28,3 %).

3.1 Plačilna bilanca

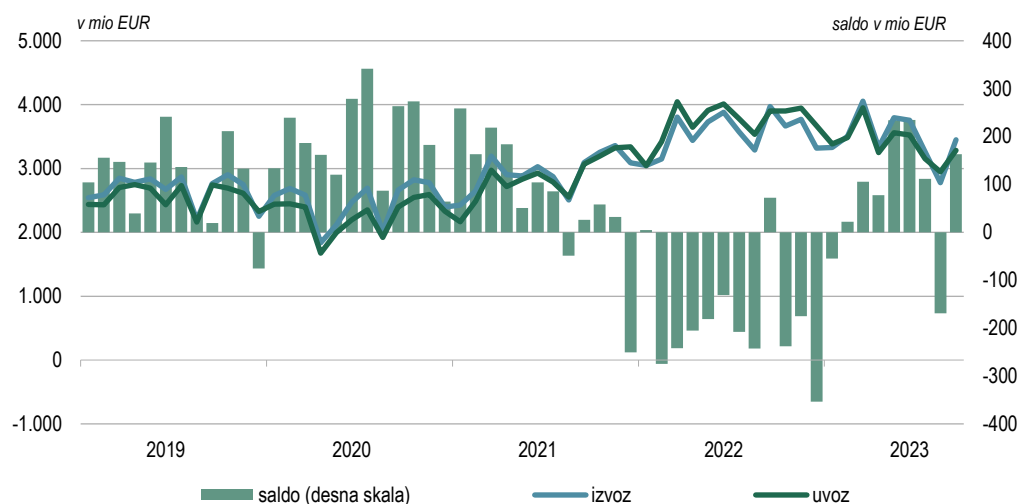
		predhodni podatki, 13. 11. 2023			tokovi v mio EUR	
		januar-september		zadnjih 12 me- secev	september	
		2022	2023		2022	2023
I.	Tekoči račun	-224,8	2.407,4	2.053,7	384,4	359,0
1.	Blago	-1.407,0	724,0	-42,9	72,4	163,1
1.1.	Izvoz blaga	31.878,8	31.257,7	42.006,6	3.972,1	3.448,8
1.2.	Uvoz blaga	33.285,8	30.533,6	42.049,5	3.899,7	3.285,8
2.	Storitve	2.605,3	2.870,8	3.747,7	452,8	361,3
2.1.	Izvoz storitev	8.244,6	8.816,8	11.705,6	1.169,8	1.080,5
2.2.	Uvoz storitev	5.639,3	5.946,0	7.957,9	717,0	719,2
3.	Primarni dohodki	-917,1	-641,6	-956,2	-114,5	-80,3
3.1.	Prejemki	1.542,3	1.882,8	2.496,0	178,1	193,6
3.2.	Izdatki	2.459,4	2.524,4	3.452,2	292,7	273,9
4.	Sekundarni dohodki	-506,0	-545,8	-694,9	-26,3	-85,1
4.1.	Prejemki	916,2	976,8	1.303,7	123,0	118,5
4.2.	Izdatki	1.422,2	1.522,6	1.998,6	149,3	203,6
II.	Kapitalski račun	-112,7	-110,0	-217,1	-28,7	4,5
1.	Bruto pridobitve/odtujitve neproizvedenih nefinančnih imetij	55,7	-92,3	-328,8	-2,3	-46,7
2.	Kapitalski transferi	-168,4	-17,7	111,7	-26,4	51,2
III.	Finančni račun	-770,1	1.516,7	608,5	179,0	112,7
1.	Neposredne naložbe	-838,0	-623,4	-1.073,5	-36,1	8,0
	Imetja	1.003,9	464,4	223,3	91,7	232,8
	Obveznosti	1.841,9	1.087,8	1.296,8	127,8	224,7
2.	Naložbe v vrednostne papirje	-948,3	-1.015,6	-79,3	-241,6	-732,2
	Imetja	748,3	1.365,3	2.044,8	212,2	217,9
	Obveznosti	1.696,6	2.381,0	2.124,1	453,8	950,1
3.	Finančni derivativi	-48,9	-26,1	-153,1	21,5	-4,8
4.	Ostale naložbe	927,6	3.139,2	1.841,0	413,3	856,1
4.1.	Imetja	3.739,8	6.407,2	5.607,9	1.136,5	1.818,7
	Ostali lastniški kapital	12,1	-1,8	3,6	0,0	1,3
	Gotovina in vloge	2.473,6	5.834,9	5.275,2	1.063,2	1.544,8
	Posojila	192,1	68,6	216,8	26,7	-17,2
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	-5,2	3,3	0,6	-4,2	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	1.293,5	572,5	124,8	159,0	228,2
	Ostale terjatve	-226,4	-70,3	-13,2	-108,2	61,6
4.2.	Obveznosti	2.812,2	3.268,0	3.766,8	723,2	962,6
	Ostali lastniški kapital	-1,1	6,1	8,2	0,3	0,4
	Gotovina in vloge	1.306,2	1.550,1	1.924,7	220,8	339,4
	Posojila	617,3	1.466,4	1.681,9	297,2	246,7
	Zavarovalne, pokojninske in standard. jamstvene sheme	9,5	66,5	59,9	7,3	0,0
	Komercialni krediti in predujmi	775,7	-111,8	-85,9	197,2	362,4
	Ostale obveznosti	104,6	290,6	178,0	0,4	13,7
	Posebne pravice črpanja (SDR)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5.	Rezervna imetja	137,5	42,7	73,4	21,9	-14,4
	Monetarno zlato, SDR in rezervna imetja pri MDS	-13,3	-5,7	5,1	1,8	3,9
	Gotovina in vloge	-4,7	1,0	2,0	-0,2	-0,5
	Vrednostni papirji	157,7	47,6	66,1	20,3	-17,9
	Finančni derivativi	-2,3	-0,3	0,3	0,0	0,0
IV.	Neto napake in izpustitve	-432,6	-780,6	-1.228,1	-176,7	-250,9

Tekoči račun

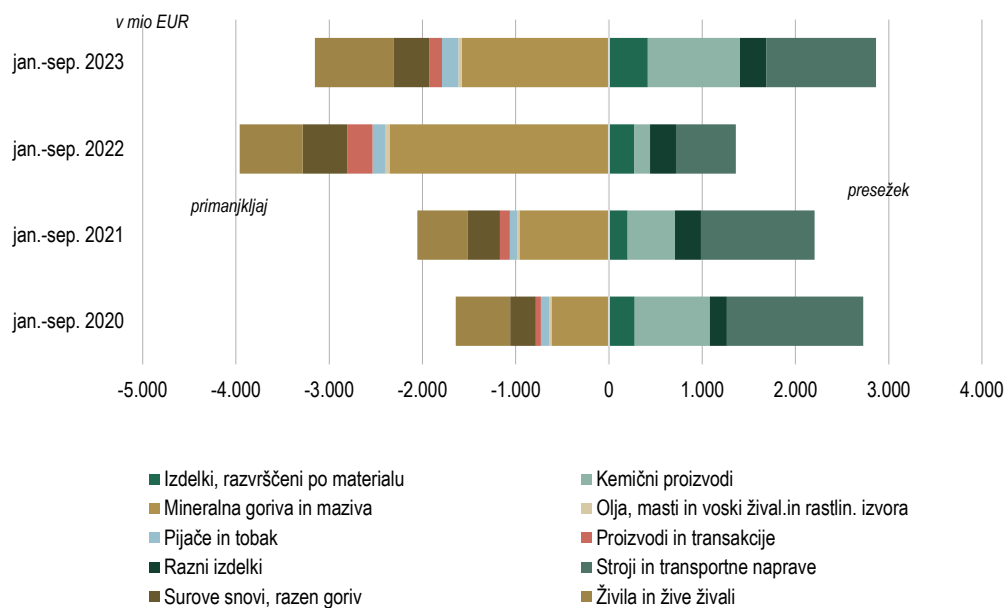
Slika 1: Tekoči račun – struktura tekočega računa in delež tekočega računa v BDP (BDP je vsota štirih četrtletij BDP do obravnavanega četrtletja)

Slika 2: Blago – izvoz in uvoz blaga

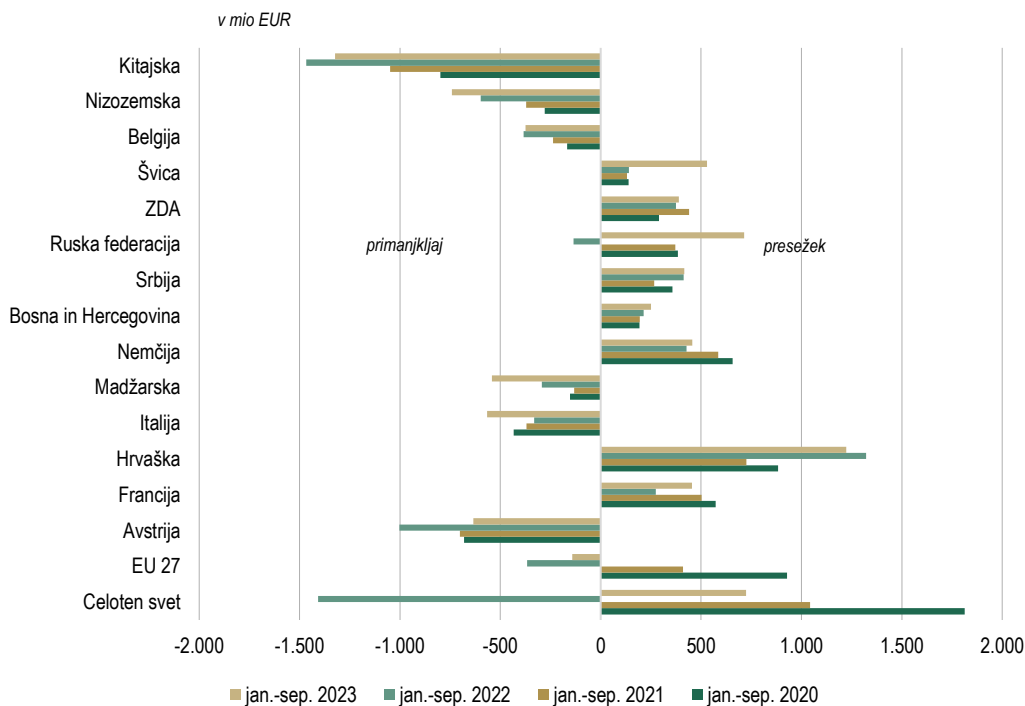

Slika 3: Saldo blagovne menjave po SMTK-1 za obdobje jan.-sep. od leta 2020 do 2023

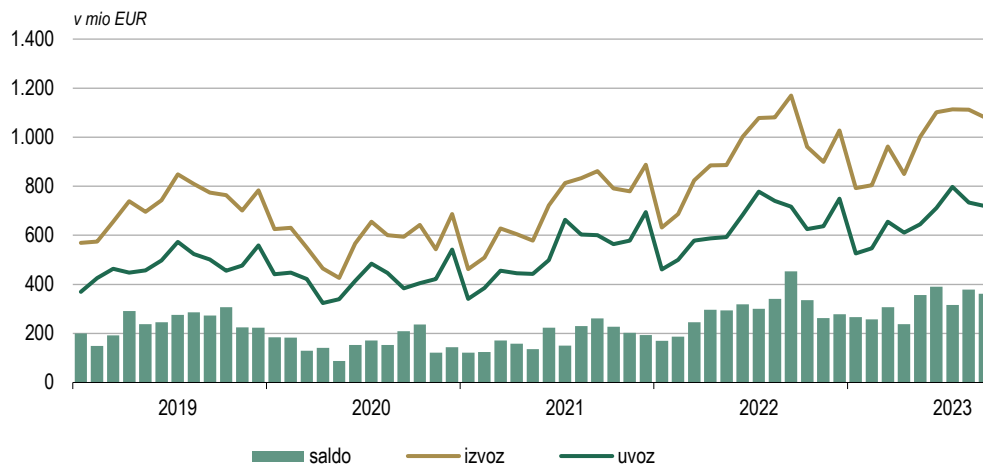

Opomba: vir podatkov SURS, preračuni Banka Slovenije
Razčlenitev po standardni mednarodni trgovinski klasifikaciji, nivo 1 (SMTK-1)

Slika 4: Saldo blagovne menjave po državah

Slika 5: **Storitve – izvoz in uvoz storitev**

Slika 6: **Storitve – potovanja, transportne in druge storitve**

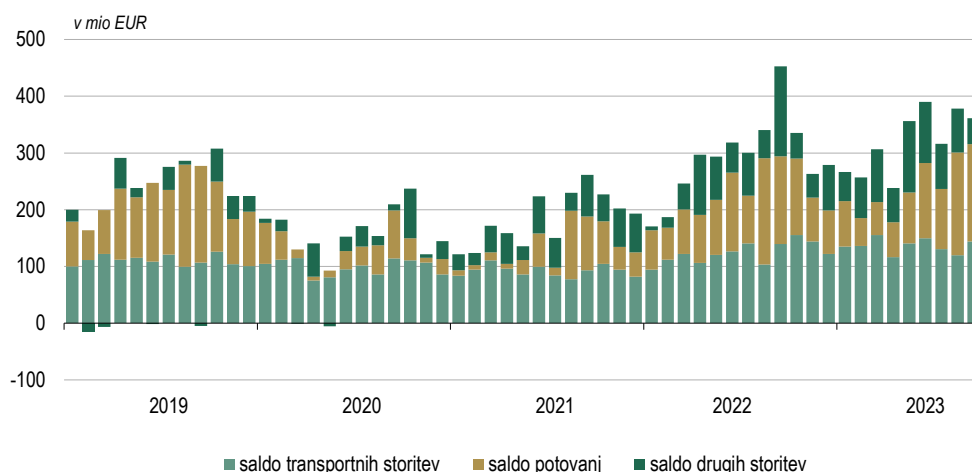
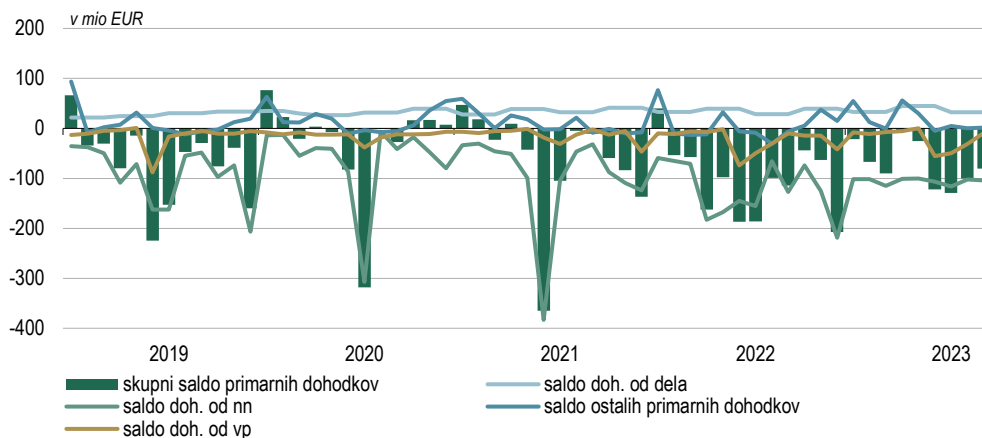

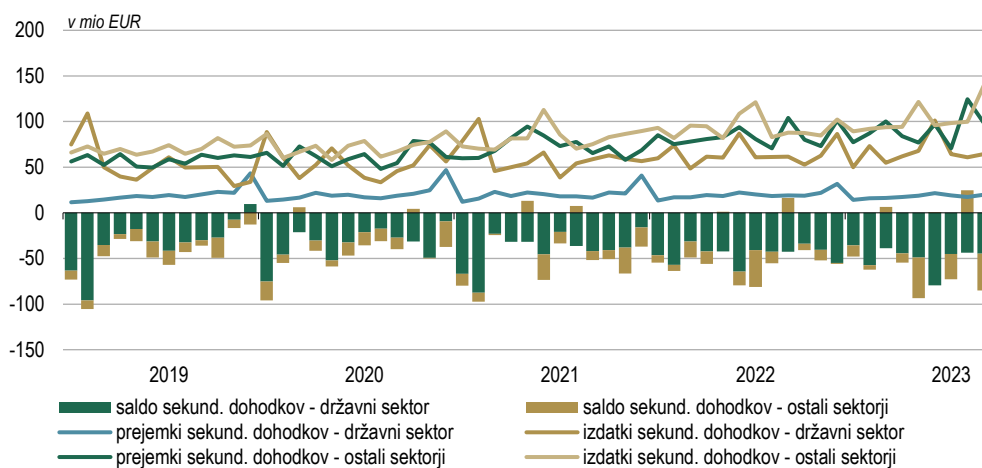
Tabela 2: **Storitve – delež posamezne postavke v celotnem izvozu ali uvozu**

v %	januar - september											
	izvoz						uvoz					
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storitve predelave blaga, ki je v lasti drugih oseb	2,0	1,7	3,0	2,4	1,9	2,3	0,5	0,6	1,8	2,0	2,4	1,6
Vzdrževanje in popravila	1,3	1,3	1,4	1,2	0,9	1,1	1,3	1,2	1,4	1,1	1,0	1,3
Transport	30,0	29,2	32,7	31,6	30,5	27,4	19,9	20,6	21,3	24,3	25,7	20,1
Potovanja	35,6	35,6	21,2	21,0	28,3	29,9	29,6	29,0	19,7	20,5	24,5	28,6
Gradbene storitve	5,7	6,6	9,1	9,2	6,5	7,1	2,8	3,1	4,0	4,4	3,6	3,0
Zavarovalne in pokojninske storitve	1,4	1,6	2,3	2,7	2,3	2,6	1,9	2,1	2,5	2,4	2,3	2,6
Finančne storitve	0,7	0,7	1,0	1,1	0,8	0,9	2,2	1,9	2,1	1,7	0,9	1,2
Nadomestila za uporabo intelektualne lastnine	0,7	0,7	1,2	1,1	1,2	1,3	3,7	3,8	4,1	3,9	3,3	3,2
Telekomunikacijske, računalniške in informacijske storitve	6,3	6,7	9,2	8,7	8,2	8,4	9,7	9,7	11,7	10,5	9,3	9,0
Ostale poslovne storitve	15,3	15,0	18,0	20,0	18,5	18,1	25,6	25,0	28,3	26,3	24,2	26,6
Storitve raziskav in razvoja	2,1	2,1	2,2	3,0	3,2	2,8	1,4	1,3	1,1	1,3	1,1	0,9
Storitve strokovnega in poslovnega svetovanja	3,8	3,7	5,0	5,4	3,8	4,6	9,5	10,1	12,1	12,0	11,0	12,1
Tehnične, s trgovino povezane in druge poslovne storitve	9,4	9,2	10,8	11,6	11,5	10,7	14,7	13,6	15,1	13,0	12,1	13,6
Osebnostne, kulturne in rekreacijske storitve	0,8	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8	1,4	1,6	2,0	1,8	1,5	1,6
Državno blago in storitve	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	1,3	1,4	1,2	1,2	1,1	1,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Slika 7: Primarni dohodki

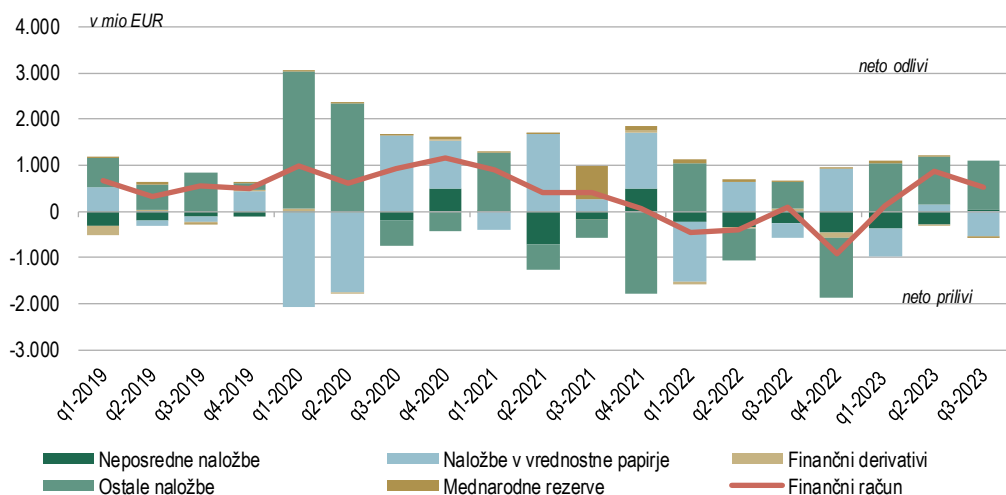

Slika 8: Sekundarni dohodki

Finančni račun

Slika 9: Neto instrumenti finančnega računa

Slika 10: **Sektorska členitev salda finančnega računa**

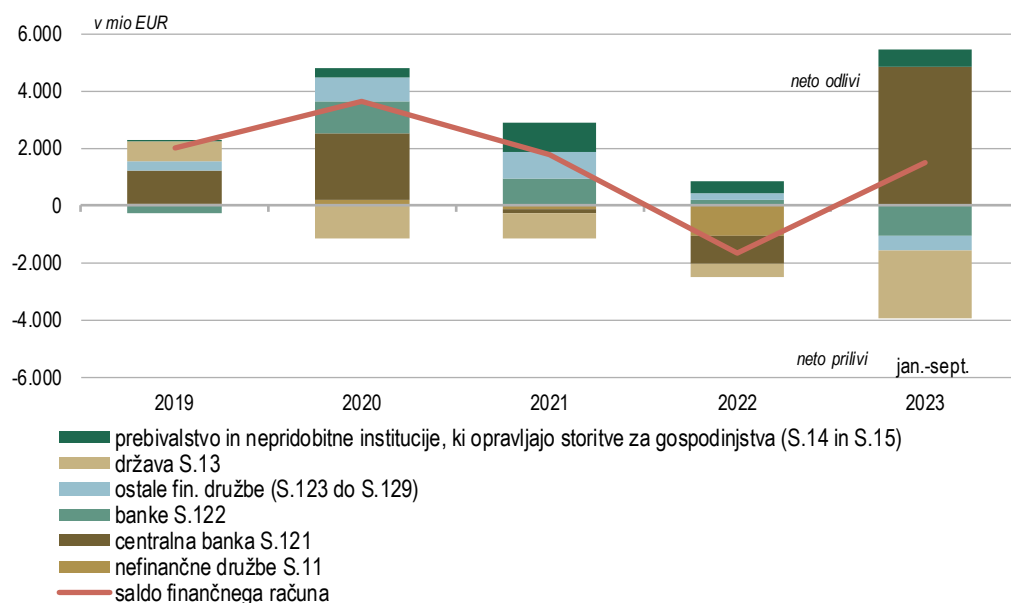

Tabela 3: **Neposredne naložbe**

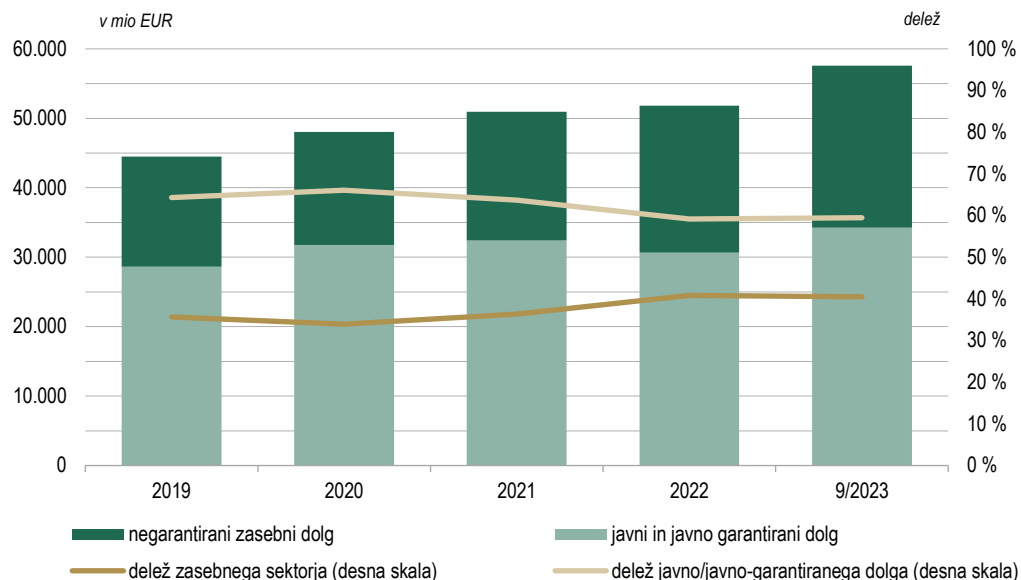
v mio EUR	januar-september		zadnjih 12 mesecev	september	september
	2022	2023		2022	2023
NAČELO IMETJA/OBVEZNOSTI (kot v plačilni bilanci)					
Neposredne naložbe – neto	-838,0	-623,4	-1.073,5	-36,1	8,0
Imetja	1.003,9	464,4	223,3	91,7	232,8
Lastniški kapital	138,3	123,6	186,8	9,9	15,2
Reinvestirani dobički	239,2	126,2	205,9	26,6	34,1
Dolžniški instrumenti	626,3	214,6	-169,4	55,2	183,5
Obveznosti	1.841,9	1.087,8	1.296,8	127,8	224,7
Lastniški kapital	542,6	222,3	527,6	21,1	14,9
Reinvestirani dobički	647,4	607,4	821,8	71,5	109,0
Dolžniški instrumenti	651,9	258,0	-52,6	35,3	100,8
NAČELO SMERI NALOŽBE (za analitične namene)					
Neposredne naložbe – neto	-838,0	-623,4	-1.073,5	-36,1	8,0
Domače v tujini	765,8	394,5	277,2	-26,2	13,7
Lastniški kapital	138,3	123,6	186,8	9,9	15,2
Reinvestirani dobički	239,2	126,2	205,9	26,6	34,1
Dolžniški instrumenti	388,2	144,7	-115,5	-62,7	-35,6
Tuje v Sloveniji	1.603,8	1.017,9	1.350,8	9,9	5,6
Lastniški kapital	542,6	222,3	527,6	21,1	14,9
Reinvestirani dobički	647,4	607,4	821,8	71,5	109,0
Dolžniški instrumenti	413,8	188,1	1,4	-82,6	-118,3

3.2 Zunanji dolg

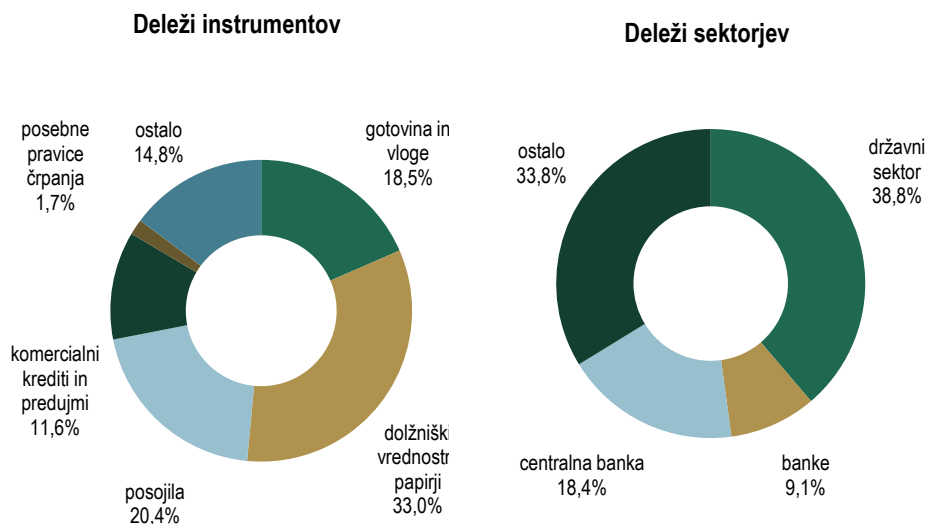
Tabela 4: Zunanji dolg

v mio EUR	31.12.2021	31.03.2022	30.06.2022	30.09.2022	31.12.2022	31.03.2023	30.06.2023	31.08.2023	30.09.2023
Bruto zunanji dolg - obveznosti - stanje	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.952	55.915	56.088	57.598
1. Državni sektor	23.280	22.833	21.764	21.159	19.978	21.667	21.590	21.569	22.323
1.1. Kratkoročni	1.376	1.257	2.069	2.210	1.861	2.322	2.570	2.703	2.997
Dolžniški vrednostni papirji	22	172	98	69	42	56	68	51	44
Posojila	464	115	922	1.173	972	1.231	1.246	1.455	1.755
Komercialni krediti in predujmi	59	68	79	91	65	74	122	95	103
Ostale dolžniške obveznosti	831	902	969	878	782	962	1.134	1.102	1.096
1.2. Dolgoročni, od tega	21.904	21.576	19.696	18.949	18.116	19.345	19.020	18.866	19.326
Dolžniški vrednostni papirji	19.068	18.746	16.877	16.099	15.253	16.491	16.159	16.007	16.466
Posojila	2.819	2.815	2.804	2.835	2.848	2.838	2.838	2.835	2.836
2. Centralna banka	7.629	7.984	8.334	8.722	9.234	9.532	9.831	10.258	10.591
2.1. Kratkoročni, od tega	6.668	7.015	7.340	7.702	8.260	8.570	8.879	9.306	9.626
Gotovina in vloge	6.640	7.012	7.339	7.697	8.227	8.570	8.879	9.306	9.626
2.2. Dolgoročni, od tega	962	969	994	1.021	974	963	953	952	965
Posebne pravice črpanja	962	969	994	1.021	974	963	953	952	965
3. Institucije, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	3.178	3.479	3.420	3.918	4.214	4.444	5.244	5.228	5.242
3.1. Kratkoročni, od tega	1.067	1.119	1.032	1.185	1.043	1.145	1.191	1.140	1.166
Gotovina in vloge	731	884	792	968	805	879	918	913	933
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Posojila	295	219	231	207	226	228	254	203	202
Ostale dolžniške obveznosti	41	15	10	9	12	38	19	24	31
3.2. Dolgoročni, od tega	2.112	2.360	2.388	2.733	3.171	3.299	4.053	4.088	4.076
Gotovina in vloge	17	15	16	25	29	34	75	77	76
Dolžniški vrednostni papirji	775	983	968	1.227	1.431	1.565	2.316	2.311	2.302
Posojila	1.313	1.335	1.368	1.448	1.674	1.666	1.629	1.669	1.663
Ostale dolžniške obveznosti	2	26	34	33	30	29	32	30	34
4. Ostali sektorji	11.154	11.582	12.022	11.982	12.264	13.049	12.712	12.432	12.767
4.1. Kratkoročni, od tega	6.548	7.011	7.448	7.444	7.636	7.768	7.349	7.198	7.554
Dolžniški vrednostni papirji	0	0	0	0	15	15	13	13	13
Posojila	763	777	700	713	791	860	842	794	775
Komercialni krediti in predujmi	5.583	6.018	6.492	6.425	6.583	6.652	6.270	6.169	6.533
Ostale dolžniške obveznosti	201	216	257	306	247	241	224	221	233
4.2. Dolgoročni, od tega	4.607	4.571	4.573	4.538	4.628	5.281	5.362	5.234	5.212
Dolžniški vrednostni papirji	196	197	199	201	203	203	202	202	202
Posojila	3.880	3.840	3.873	3.813	3.955	4.602	4.675	4.562	4.541
Komercialni krediti in predujmi	24	21	21	29	25	35	35	34	34
Ostale dolžniške obveznosti	508	513	480	494	444	441	450	435	436
5. NN: medpodjetniška posojila	5.682	5.961	6.229	6.379	6.135	6.260	6.538	6.601	6.675
Neto zunanji dolg	-1.204	-1.629	-2.601	-3.545	-3.389	-3.409	-4.350	-4.852	-5.418
Javni in javno garantirani ter zasebni negarantirani dolg	50.923	51.839	51.769	52.161	51.825	54.952	55.915	56.088	57.598
Javni in javno garantirani dolg	32.421	32.263	31.518	31.265	30.664	32.615	32.827	33.230	34.278
Negarantirani zasebni dolg	18.503	19.576	20.251	20.895	21.161	22.337	23.088	22.858	23.320

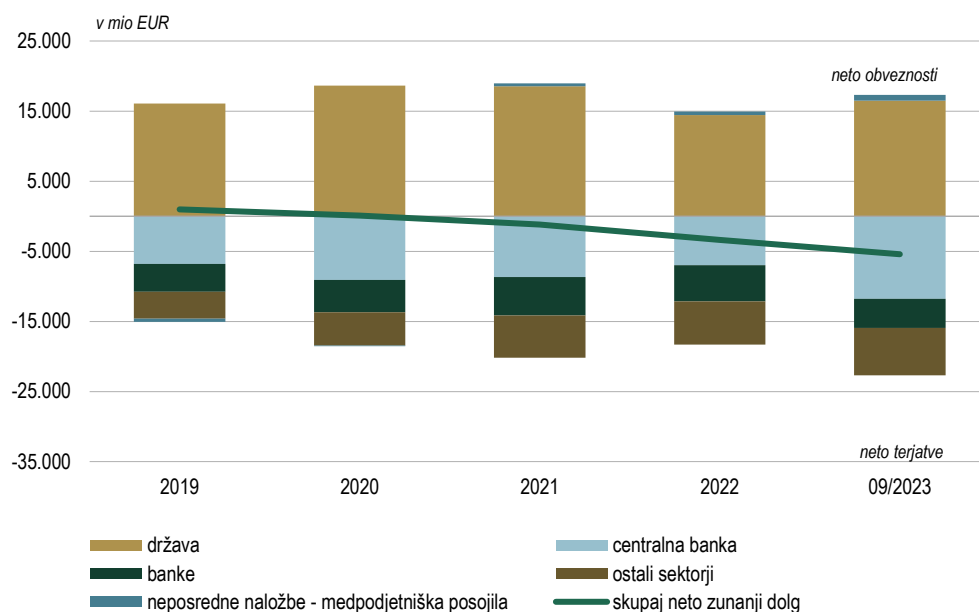
Slika 11: Bruto zunanji dolg

Slika 12: Struktura bruto zunanjega dolga – 09/2023

Slika 13: Neto zunanji dolg (obveznosti – imetja)

4.1 Metodološka pojasnila

Ekonomski odnosi s tujino

Metodologija plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb Slovenije temeljijo na priporočilih šeste izdaje Priročnika za plačilno bilanco, ki ga je izdal Mednarodni denarni sklad (Balance of Payments and International Investment Position Manual, IMF, 2009). Zunanji dolg temelji na Priročniku za zunanji dolg (External Debt Statistics Guide for Compilers and Users, IMF, 2014), ki ga je prav tako izdal Mednarodni denarni sklad in je usklajen s prej omenjenim priročnikom.

Plačilna bilanca

Plačilna bilanca je statističen prikaz ekonomskih transakcij med rezidenti določenega gospodarstva in nerezidenti, ki potekajo v določenem časovnem obdobju. Transakcija je interakcija med dvema institucionalnima enotama, ki poteka ob medsebojnem soglasju, ali pa je zakonsko utemeljena in pomeni izmenjavo vrednosti ali transfer.

Stanje mednarodnih naložb

Stanje mednarodnih naložb je statistični prikaz vrednosti oziroma stanja finančnih imetij rezidentov, ki so brezpogojne terjatve do nerezidentov določenega gospodarstva ali so v obliki naložbenega zlata, ki služi kot rezervno imetje, ter vrednosti brezpogojnih obveznosti rezidentov do nerezidentov na določen dan.

Bruto zunanji dolg

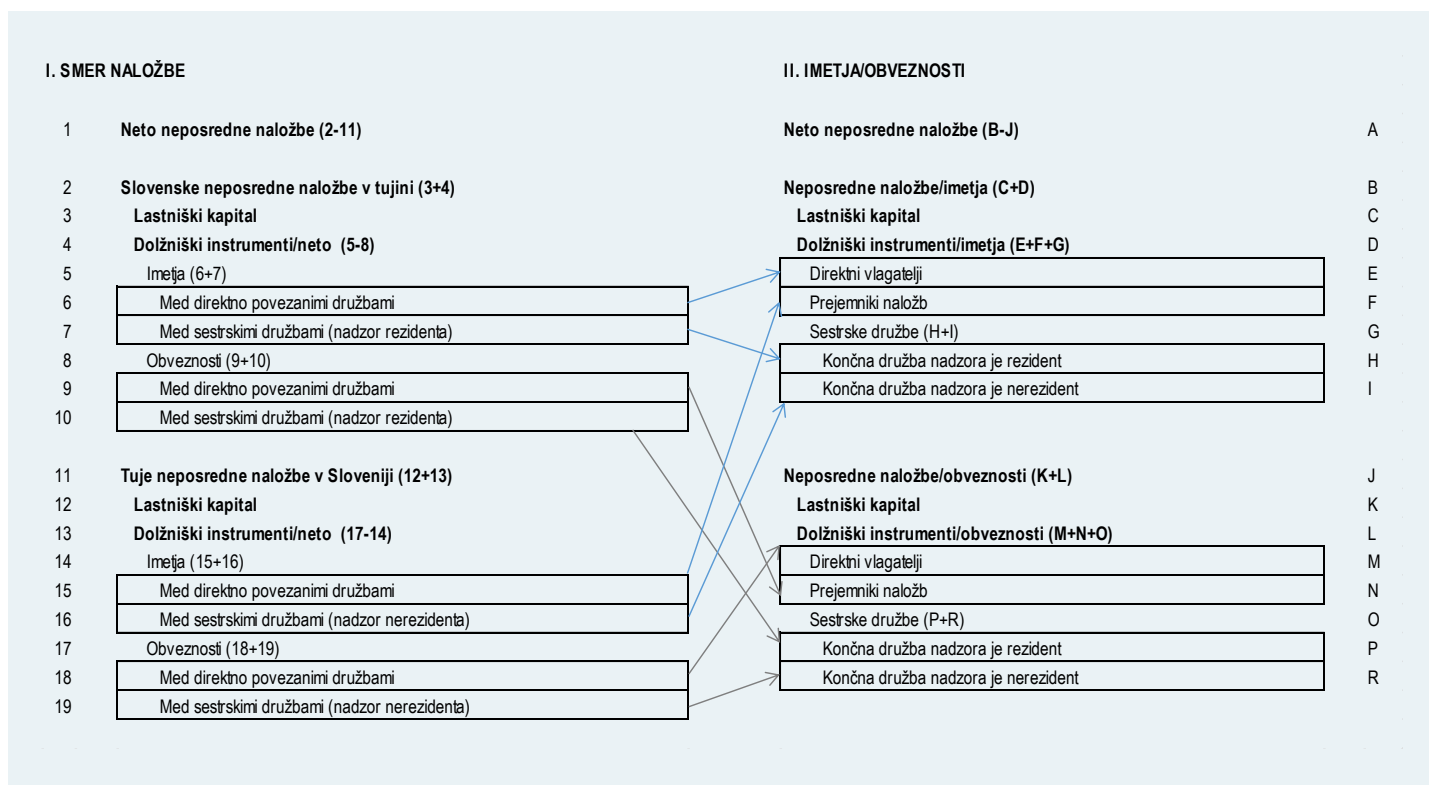
Bruto zunanji dolg je izpeljan iz stanja mednarodnih naložb. Obsega brezpogojne obveznosti, ki zahtevajo plačilo glavnice in/ali obresti v določenem časovnem obdobju v prihodnosti in so hkrati dolg do nerezidenta določenega gospodarstva. Neto zunanji dolg je izpeljan iz razlike med terjatvami in obveznostmi tovrstnih instrumentov do nerezidentov. Koncept zunanjega dolga ne vsebuje vrednosti lastniških instrumentov ter finančnih derivativov.

4.2 Posamezni metodološki poudarki

Izkazovanje neposrednih naložb

V okviru statistike plačilne bilance in stanja mednarodnih naložb se uporablja **načelo**, ki loči **imetja** in **obveznosti** iz neposrednih naložb. Po tem načelu so izkazane tudi neposredne naložbe v tabeli plačilne bilance v tej informaciji ekonomskih odnosov s tujino (stran 7). Za analitične namene se podatki neposrednih naložb še vedno prikazujejo tudi po načelu **smeri naložbe**. Po obeh načelih so podatki neposrednih naložb prikazani v tabeli 3 na strani 12.

Okvir 1: Neposredne naložbe – primerjava metodologije po načelu imetja/obveznosti in po načelu smeri naložb

Obravnavanje gotovinskih EUR transakcij ter stanje terjatev in obveznosti v pogojih EMU (od leta 2007)

Slovenija izkazuje **tehnične terjatve/obveznosti do evrosistema** (v postavki imetja oziroma obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost), ki so enake razliki med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in zneskom bankovcev, ki jih je centralna banka dejansko izdala. Dohodek iz tega naslova se uvrsti med primarne dohodke v tekočem računu plačilne bilance.

Hkrati se izkaže tudi **neto obveznost/terjatve iz naslova izvoza/uvoza gotovine** (v postavki obveznosti / gotovina in vloge / centralna banka / kratka ročnost in terjatve / gotovina in vloge / prebivalstvo / kratka ročnost) kot razlika med zneskom bankovcev, ki po kapitalskem ključu pripadajo Sloveniji, in oceno celotne gotovine v obtoku v Sloveniji.

Ta sistem knjiženja transakcij v praksi v plačilni bilanci lahko povzroči večje statistične napake, saj temelji na oceni gotovine v obtoku, ki je zelo težko izmerljiva.

Ocena reinvestiranih dobičkov

Podatki o reinvestiranih dobičkih za leto 2023 še niso na voljo oziroma niso revidirani, zato je v mesečne podatke vključena ocena (od triletnega mesečnega povprečja dejanskih podatkov o celotnih dobičkih, zmanjšanih za izredne dobičke (vir so letna poročila o naložbah), se odštevajo dividende in drugi dobički, izplačani v tekočem mesecu).